

I FOKUS:

Bioenergi behövs

Klimatet kan inte vänta

Förnybar energi från skogen

För att klara klimatmålen måste vi ställa om från fossil till förnybar energi. Därför vill EU-kommissionen öka ambitionen för förnybar energi.

Men samtidigt vill EU begränsa och reglera skoglig bioenergi. Trots att det befintliga förnybartdirektivet RED II knappt kommit på plats i alla medlemsstater vill kommissionen redan revidera det. Det betyder att omställningen försenas.

När skogs- och trävaruindustrin gör produkter av trä och papper, tar de samtidigt tillvara restprodukterna för olika energiändamål. I Sverige står bioenergin för cirka 37% av vår totala energianvändning.

Bioenergi från skogen är förnybar och Skogsindustrierna menar att skogen och bioenergin behövs i klimatomställningen. På följande sidor kan du läsa mer om vad den inställningen grundar sig på.

Bioenergi från skogen – en del av klimatlösningen

Bioenergi kritiseras hårt just nu, trots att hållbar bioenergi spelar en viktig roll i omställningsarbetet.

"Att likställa alla biobränslen saknar vetenskaplig grund eftersom deras klimatpåverkan varierar", säger Mikael Karlsson, docent i miljövetenskap.

I en cirkulär bioekonomi tas samhällets och industrins restprodukter till vara och blir råvara till bioenergi för elproduktion, värmeproduktion och fordonsbränsle. De senaste decennierna har Sverige minskat utsläppen av koldioxid och samtidigt ökat andelen förnybar energi. Bioenergi utgör just nu ungefär 37 procent av Sveriges totala energianvändning.

På senare tid har dock bioenergins klimatnytta ifrågasatts. Detta trots att det råder vetenskaplig konsensus kring att bioenergi, som producerats och används på ett hållbart sätt, definitivt är en del av klimatlösningen.

Ett argument som ofta hörs i debatten är att våra nordliga skogar lagrar stora mängder kol, och för att binda mer kol menar somliga debattörer att fler träd borde lämnas kvar längre i skogen.

Användningen av skoglig biomassa har förvisso ökat de senaste 100 åren, men det har också kolförråden i biomassa och mark gjort.

– Det beror bland annat på en ökad tillväxt i skogen genom aktivt skogsbruk, säger Skogsindustriernas sakkunnige i bioenergifrågor, Mårten Larsson, och fortsätter:

– Kolförlust genom skogsavverkning och trädens naturliga utsläpp har dessutom årligen varit

mindre än upptaget av kol från atmosfären.

Biobränslens klimatpåverkan varierar

Men all bioenergi är inte hållbar och kanske är det därför som debatten ibland grumlas och känns svårbegriplig. Är det inte bättre att helt låta bli, om det nu finns risker? Klimathotet är ju överhängande, det är vi alla överens om. Dessutom är det är bråttom nu, det visade inte minst IPCC:s sjätte vetenskapliga utvärdering av klimatläget som blev offentlig under sommaren 2021.

– Men att likställa alla biobränslen saknar vetenskaplig grund eftersom deras klimatpåverkan varierar. Självklart frigörs koldioxid när man bränner biomassa, men storleken varierar mycket, säger Mikael Karlsson, docent i miljövetenskap vid Uppsala universitet.

– Man måste ha rätt system-

Mikael Karlsson,
docent i miljövetenskap.

perspektiv när man tittar på det här. Det är stor skillnad på biomassa från oljepalmer i Sydostasien och skogliga restprodukter i Sverige. De svenska systemen är klimatmässigt bra och här återplanterar vi skog. Substitutionseffekten, som uppstår när skogsbaserade produkter ersätter produkter med högre klimatbelastning, spelar stor roll för den skogliga bioenergins klimatnytta, menar Mikael Karlsson.

Skogsindustrin viktig för bioenergins framtid

I Sverige är Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Skogsstyrelsen och Jordbruksverket överens om att Sverige och flera andra länder har goda möjligheter att öka tillgången på hållbart producerad bioenergi. Där spelar skogsindustrin en stor och viktig roll.

- Bioenergin görs i allt väsentligt av restprodukter från skogs- och trävaruindustrin. Det förekommer sällan att man plockar hela träd till

RED III – värna stabila villkor för förnybar energi

Skogsindustrierna uppmanar Europaparlamentet och ministerrådet att avvisa samtliga förslag från kommissionen om införande av nya regler och kriterier för skogsbiomassa. Skogsindustrierna anser att:

- RED III inte får innehålla detaljreglering av vare sig skogsbruk eller råvarumarknader.
- RED III måste överensstämma med EU:s principer för kompetensdelning, proportionalitet och subsidiaritet
- RED III får inte stå i motsats till EU:s energi- och klimatmål genom att försvåra användningen av hållbar bioenergi och utvecklingen av den cirkulära skogsbaserade bioekonomin.
- Utgångspunkten för hållbarhetskrav för skoglig biomassa i RED III ska även fortsatt vara riskbaserat (Risk Based Approach).

bioenergiproduktion, säger Mikael Karlsson och fortsätter:

- Om vi sa nej till skogsbaserad bioenergi skulle mer grovt lämnas kvar i skogen och utnötta tidningsfibrer skulle läggas på tipp.

Resultatet? Det skulle bildas precis lika mycket koldioxid som när vi

nyttjar resterna som bioenergi.

Mikael Karlsson tror inte det minsta på att vi kommer att upphöra med tidningar, toalettpapper och kartonger till mjölk och ägg.

- Att tänka bort behovet av uppvärmning går heller inte, även om vi förstås behöver effektivisera och spara i alla system.

De system för biokraftvärme som vi byggt ut och har en infrastruktur för, lär finnas kvar länge.

- Jag har svårt att se att vi kommer börja värma hus med el igen inom överskådlig framtid, det verkar dumt. Bättre då att koppla infångning och lagring av koldioxid till bioenergin, sådan teknik är på gång idag.

Han är inte nöjd med hur det svenska skogsbruket bedrivs och har många gånger krävt ytterligare åtgärder för att värna den biologiska mångfalden.

- Det finns mycket att önska när det gäller naturvården i skogen. Men när vi har skyddat mångfalden, är skogsmarken en förnybar resurs som vi ska använda. Det är inget snack om. Vi behöver bygga mer i trä men från både byggsektorn och annan produktion blir det brännbara restprodukter. Att inte använda de resurserna skulle vara "håll i huvudet". ●

– Det är stor skillnad på biomassa från oljepalmer i Sydostasien och skogliga restprodukter i Sverige, menar Mikael Karlsson.

Bioenergi från skogen görs av...

...sådant som annars skulle gått till spillo. Tre typer av restströmmar tas om hand för bioenergiproduktion.

1 Rester från skogsbruket

Trädens grenar och toppar, och trä som inte kan förädlas i skogsindustrins processer, tas tillvara som biobränsle.

3 Uttjänta fibrer och returträ

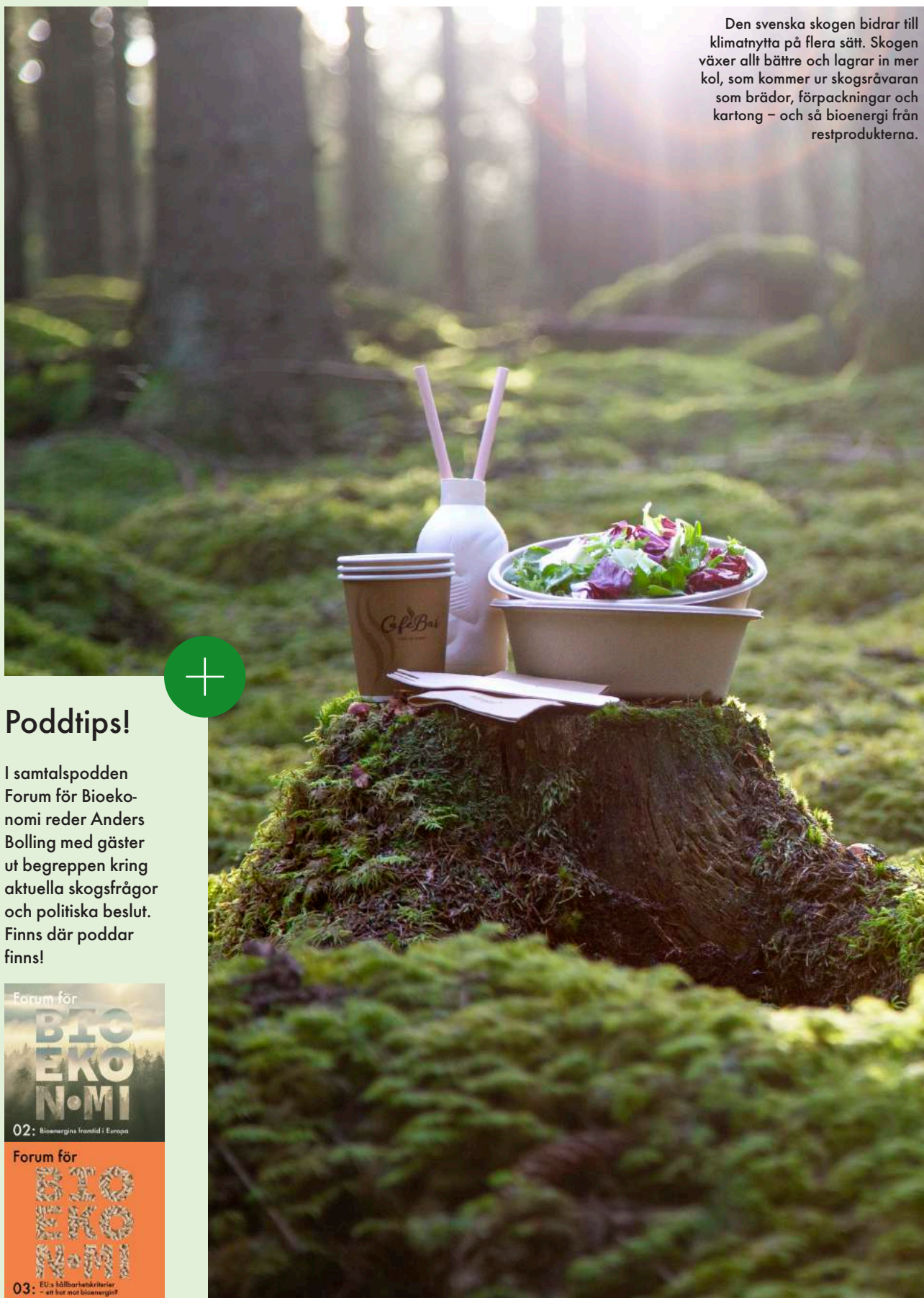
En pappersfiber kan återvinnas upp till 25 (!) gånger, men till slut håller den inte mer. I sista ledet eldas produkten upp, och blir bioenergi.

2 Spill från trä- och massaindustrin

Sågspån, svartlut och andra restprodukter från skogsindustrin blir till energi både industrins egna anläggningar och externa kraftvärmeverk.

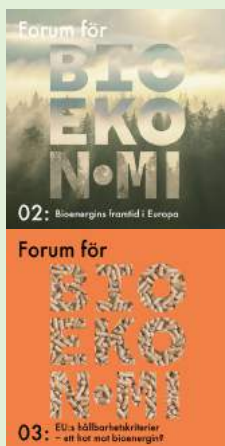

Den svenska skogen bidrar till klimatnytta på flera sätt. Skogen växer allt bättre och lagrar in mer kol, som kommer ur skogsråvaran som bräddor, förpackningar och kartong – och så bioenergi från restprodukterna.

Poddtips!

I samtalspodden Forum för Bioekonomi reder Anders Bolling med gäster ut begreppen kring aktuella skogsfrågor och politiska beslut. Finns där poddar finns!

Hållbara bioenergisystem hotas

Mikael Karlsson.

Mårten Larsson.

Pål Börjesson.

EU-kommissionens förslag på nytt Förnybartdirektiv (RED III) riskerar att försvåra hållbar användning av bioenergi. Bygger den negativa synen på bioenergi på okunskap kring hur bioenergi produceras i de skogrika medlemsländerna?

Bioenergi är det största förnybara energislaget i Sverige. En stor del av den är industriella restprodukter som används för att driva skogsindustriens egna processer. Biobränslemarknaden i Sverige domineras av skoglig biomassa som producerats av restprodukter från skogsnäringen. Dryga 30 procent av restprodukterna levereras vidare för produktion av fjärrvärme och elektricitet i kraftvärmeverk.

På många orter i Sverige tas överskottsvärme från bruken tillvara i kommunernas fjärrvärmenät. Dessutom levereras stora mängder bark, flis, spån och pellets från sågverk och massabruk till kommuner och hushåll.

– I Sverige ersätter biokraftvärme fossil energi. Vi vet att bioenergi av restprodukter från svensk skogsnäring är klimatomkostligt bra. Forskningen är tydlig på detta, så länge vissa villkor är uppfyllda, säger Mikael Karlsson, docent i miljövetenskap vid

Uppsala universitet.

Så varför har frågan om bioenergens vara eller icke vara plötsligt blivit en het potatis i EU?

Skogar eldas upp som bränsle

I början av 2021 fick EU-kommissionens ordförande, Ursula Von der Leyen, ett öppet brev signerat av över 500 forskare. Brevet, som också skickades till USA:s president Joe Biden, uppmanade världsledarna att sluta behandla förbränning av trä som koldioxidneutralt och stoppa storskaliga subventioner till skogsbaserade biobränslen. En ökad efterfrågan på vedpellets, menar forskarna som signerat brevet, förstör skogen och leder till förlust av biologisk mångfald.

Någon månad senare publicerade *Dagens Nyheter* en artikelserie om svensk biobränslepolitik och landade bland annat i slutsatsen att "skogar kalhuggs och eldas upp som bränsle". Något som

landsbygdsminister Jennie Nilsson avfärdade i en uppföljande intervju i samma tidning.

Unik produktion av bioenergi i Skandinavien

För den som inte är helt insatt i frågan framstår bioenergens vara eller icke vara som en starkt polariserad fråga just nu. Förespråkare och motståndare står i varsin ringhörna, med ibland helt motstridiga argument. Men finns det egentligen vetenskapligt stöd för att den typ av bioenergi som svenskt skogsbruk genererar är skadlig för klimatet?

Pål Börjesson, professor vid Miljö- och energisystem, Lunds universitet, har forskat i snart 30 år på bioenergens miljöpåverkan och tycker inte det. Snarare tvärtom.

– Sverige började redan i slutet på 1980-talet satsa på bioenergi, och startade då också omfattande forskningsverksamhet kring miljökonsekvenserna, säger han.

– Vi har tidsmässigt väldigt

Skogsländerna inom EU har anledning att vara självkritiska. De har inte kommunicerat sin forskning tillräckligt tydligt, menar professor Pål Börjesson.

långa serier att studera och har absolut bäst kunskaper kring bioenergens effekter på miljön. Men den forskningen kommer inte fram internationellt.

Pål Börjesson är självkritisk och menar att skogsländerna gemensamt varit dåliga på att kommunicera sin forskning till övriga världen.

– All bioenergi är absolut inte bra, men en stor del av det vi producerar av den skandinaviska skogen är det, menar han.

– Systemet med att utnyttja skogsbränslen är speciellt för oss i Sverige och Finland och i viss mån även andra skogrika länder som Österrike, säger han och förklarar att för en stor del av övriga Europa är vårt sätt att ta tillvara på skogsbrukets alla restprodukter en främmande företeelse.

– Man sysslar helt enkelt inte med det.

Den polariserade diskussionen kring bioenergens vara eller icke vara i EU ser Pål Börjesson som en "jättekonstig diskussion".

– Den pekar ut en bra lösning som dålig. Visst, vätgas och el är också viktiga bitar i omställningsarbetet, men det kommer inte räcka. Biodrivmedel som framställts på rätt sätt kommer också behövas, säger han.

Vidga perspektivet i bioenergifrågan

Mårten Larsson, sakkunnig i bioenergifrågor vid Skogsindustrierna,

önskar att fler perspektiv togs in i diskussionen om bioenergens vara eller icke vara.

– I grunden handlar bioenergi, för oss inom den svenska skogsindustrin, om att ta tillvara restprodukter, sådant som redan finns, säger Mårten Larsson och fortsätter:

– Det handlar ytterst om att vara så effektiva och fossilfria som

möjligt i våra egna processer.

Han hoppas att diskussionerna om skoglig bioenergi inom EU i större utsträckning utgår från ett vidare systemperspektiv.

– Tittar vi på varje enskild pinne eller industriell restprodukt så menar bioenergens motståndare att det skulle vara bättre att lämna dem kvar i skogen att förmultna.

Men då har vi ju, menar Mårten Larsson, istället fått dubbla koldioxidutsläpp eftersom fossila energislag kommer användas istället för energin från skogen.

– Skoglig bioenergi är en av de viktigaste klimatlösningarna vi har, inom överskådlig tid. Gör vi det på rätt sätt så gör det stor klimatnytta.

Mikael Karlsson är inne på liknande tankegångar när det gäller bioenergi.

– Att likställa alla biobränslen saknar vetenskaplig grund. Deras klimatpåverkan varierar. Självklart frigörs koldioxid när man bränner biomassa, men storleken varierar mycket. Media tenderar också att lägga fokus på extremerna och då får man lätt bilden av att det råder vetenskaplig osäkerhet, men i de flesta fall råder konsensus.

– Däremot finns allvarliga brister i regelverkets utformning och synen på bioenergi inom EU. ●

Svenska skogsindustrin

- Den svenska skogsindustrin är till 96 procent fossilfri i sina processer, tack vare omfattande energieffektivisering och effektiv användning av restprodukter.
- Den svenska industrins processer använder själva cirka 60 TWh energi per år, dessutom går cirka 35 TWh av skogsbaserade biobränslen årligen till samhället för att göra el och värme.
- Under 2016 bestod 17 procent av EU:s totala energiförbrukning av förnybar energi, 59,2 procent av den förnybara energin kom då från bioenergi. Mer än 60 procent av den inhemska biomassa som levererades för bioenergi var träbaserad.

Energikällan som gjorde comeback

En gång var bioenergi den största energiresurs vi hade i Sverige.

Efter en period med fossila bränslen och många nya insikter om dess klimatbelastande effekter är bioenergin åter Sveriges ledande energikälla – en av flera viktiga pusselbitar i omställningen mot det viktiga nettonollmålet.

Före den industriella revolutionen var biomassa i form av ved, kol och spannmål den största energiresursen i Sverige. Ved användes för uppvärmning av bostäder, trä och kol för järnproduktion, havre gav energi till hästar som på den tiden var den största kraftkällan inom jordbruket, men också för transport. Vattenkraft för fabriker, kvarnar, sågverk och vindkraft för bruk var också viktiga kraftkällor.

Fossila bränslen gjorde den industriella revolutionen möjlig och i mitten av 1800-talet tog de över även i Sverige. Först kol och koks, senare petroleum, i mycket liten utsträckning fossil gas.

Efter andra världskriget var olja den absolut viktigaste energiresursen, och runt 1970 var dryga 70 procent av Sverige beroende av importerad olja, som var extremt billig under denna period. Överallt

i Sverige, till och med mitt i stora skogar på landsbygden, slängdes vedpannor ut och ersattes med pannor för eldningsolja.

Oljekris och kärnkrafts-omröstning

Hösten 1973 slog oljekrisen till. De oljeproducerande arabstaterna stoppade oljeexporten som ett maktmedel i mellanösternkonflikten och OPEC höjde oljepriserna. Den svenska staten införde rationering av petroleumprodukter, samtidigt som vintern samma år blev exceptionellt kall i hela landet.

Ytterligare en oljekris samt två på varandra följande kärnkraftsolyckor, Three Mile Island 1979 och Tjernobyl 1986, ledde till ett nytt fokus på inhemska energiresurser som torv och flis. Forskning om förnybara energikällor inleddes i Sverige slutet av 1970-talet. Efter

folkomröstningen 1980 landade den svenska regeringen i beslutet att fasa ut kärnkraften successivt fram till 2010.

Statligt stöd för bioenergi gavs genom investeringsbidrag för att konvertera pannor och värmeanläggningar från olja till andra bränslen, som torv och flis.

Användningen av biodrivmedel ökade på 1980-talet, men i måttlig takt, inte minst för att oljepriset sjönk under decenniet. Situationen förändrades dramatiskt i Sverige under 1990-talet, särskilt inom värmesektorn, eftersom den svenska regeringen införde koldioxidskatt 1991. Koldioxidskatten gjorde fossila bränslen dyrare för slutanvändaren och förnybara bränslen blev mer konkurrenskraftiga.

Under de kommande åren höjdes den svenska koldioxidskatten gradvis. Den nådde en nivå där den fördubblade priset på eldningsolja. Steg för steg drevs olja ut från värmemarknaden, både i värmeanläggningar och i pannor i enskilda hus. Omställning från olja till biomassa skedde också i många branscher.

Fjärrvärmens transformerar

Även fjärrvärmens förändrades stort under dessa år. I slutet av 1970-talet stod värmeolja för 90 procent av bränslet i fjärrvärmeverk, 2014 var andelen fossil olja bara två procent i fjärrvärme. Biomassan hade tagit oljans plats och växt från ett par procent i slutet

av 1970-talet till mer än 70 procent 2014.

Under 1990-talet gavs statliga investeringsbidrag till nya kraftvärmeverk som använder biomassa för att producera bio-elektricitet. År 2003 infördes ett grönt certifikatssystem för att stödja investeringar i nya kraftverk med förnybara resurser. Detta stödssystem har lett till en snabb expansion av produktionen av bioel i Sverige.

Drivmedelsforskning i framkant

Sverige har också varit ledande i forskning och utveckling av förnybara drivmedel för transportsektorn och redan ersatt en stor del av de fossila drivmedlen, bland annat med etanol, biodiesel, HVO, biogas och el. Det är hittills främst biodrivmedel som har kunnat ge betydande utsläppsminskningar i transportsektorn både i Sverige och världen.

Även för biodrivmedel har befrielse från energi- och koldioxid-skatt varit ett viktigt styrmedel, men det har på senare år ersatts av en så kallad reduktionsplikt som anger hur mycket de totala utsläppen från drivmedelsanvändningen ska minska jämfört med en fossil referens.

Sol-, vind- och bioenergi

Men bioenergi räcker inte till allt, parallellt har givetvis också intresset för andra förnybara energislag ökat. Här har teknik-

Sedan 80-talet har användningen av bioenergi stadigt ökat i det svenska energisystemet.

utveckling spelat en stor roll. De senaste sju åren har exempelvis priset på solceller sjunkit med 80 procent. Intresset för att investera i solcellsanläggningar har ökat kraftigt, både bland privatpersoner och offentliga aktörer. Den totala effekten från solcellsanläggningar motsvarar i dag cirka 0,79 procent av Sveriges totala energiförbrukning. Energimyndigheten räknar med att solenergi kommer stå för 60 procent av den totala produktionsökningen av förnybar energi fram till 2024.

Vindkraften står också för en viktig del av svensk energiförsörjning. Under 2020 bidrog vindkraft med ungefär 16 procent av vår totala elproduktion och är idag vår tredje största kraftkälla för elproduktion. Energimyndigheten bedömer att vindkraft är det produktionslag som har störst potential för förnybar elproduktion i Sverige.

Sammanfattningsvis har användningen av bioenergi ökat

stadigt i det svenska energisystemet sedan 1980-talet. Från 1983 års nivåer på 15 procent av vår totala energianvändning till 38 procent år 2018. Sedan 2017 är biobränsle den näst största energibäraren i Sverige, efter el. Användningen av petroleumprodukter har minskat med nästan 70 procent sedan 1970-talet och nedgången är fortsatt stadig.

Bioenergi kan idag och framöver bidra till att stabilisera energisystemet genom att både el och värme kan produceras när det behövs, till exempel en vindstilla och mulen vinterdag.

Några av Sveriges energi- och klimatmål är att vi senast 2045 ska ha nettonollutsläpp och att elproduktionen år 2040 ska vara 100 procent förnybar. Bioenergi spelar, tillsammans med flera andra förnybara energislag, en viktig roll i det arbetet. ●

"Sågat virke ska inte in i våra ugnar"

Hans M Moss.

Solör Bioenergi är en ledande leverantör av förnybar energi till byggnader. Fjärrvärmen skapas av spill från skogsbruk och sågverk.

"Vi är tydliga med att sågvirke som kan lagra kol i hundra år inte ska in i våra ugnar. Om vi inte är trovärdiga när det gäller hållbarhet biter vi snart oss själva i svansen", säger Solörs biobränslechef Hans M Moss.

Det började med farligt avfall. Den norske träfabrikören Erik Lynne hade tillverkat vädertåliga trästolar sedan 1960-talet när impregnering med CCA, en blandning av krom, koppar och arsenik, förbjöds 2002. En stor mängd behandlat trä betraktades plötsligt som farligt avfall och behövde oskadliggöras.

Lynne erbjöd sig att bränna avfallet i en specialugn för att få ut energi. Han fick koncession till att lagra virket och bygga ett kraftvärmeverk. Affärsupplägget var så framgångsrikt att CCA-träet så småningom inte räckte till. Bolaget började då elda även med spill från skogsbruket och skogsindustrin.

Sveriges ledande bioenergileverantör

Sedan starten 2003 har det norska företaget Solör Bioenergi

stadigt vuxit och driver idag 70 fjärrvärmeverk och 90 närvärmeverk i Norge och Sverige. Företaget identifierade i början av 2010-talet Sverige som världens mest attraktiva marknad för fjärrvärme. Det första svenska förvärvet var ett fjärrvärmeverk i värmländska Charlottenberg 2010. Därefter har man expanderat österut i snabb takt. I dag är Solör Sveriges ledande leverantör av förnybar energi till bostäder, företag och industrier, med 235 000 dagliga användare.

Äger även fjärrvärmenätet

Solör har fortfarande tre anläggningar för mottagning och förbränning av farligt träavfall. Motagningsanläggningen i Trollhättan är specialiserad på utrangerade järnvägssliprar. Man äger även fyra

pelletsfabriker och en brikettfabrik som tillsammans årligen producerar 140 000 ton förädlad biobränsle. Men det mesta av det bränsle som används till värmeproduktionen är "jungfruligt" biobränsle, som företagets biobränslechef Hans Moss uttrycker det: toppar, grenar, bark, flis, sågspån från sågverk eller överbliven rundved inköpt från lokala skogsägarföreningar. De största volymerna är produkter från skogsindustrin.

– Det är en bra symbios. Det är bra för alla parter. Vi är alla beroende av varandra, säger Moss, som även är vd för den norska delen av Solör.

– Vi har goda relationer med våra leverantörer.

I den andra änden av produktionskedjan äger företaget hela infrastrukturen, det vill säga fjärrvärmenätet.

– Vi vill investera så mycket som möjligt i värdekedjan, men vi har inga planer på att köpa skog.

Fjärrvärmeproduktion av restprodukter

Upp till 90 procent av energimängden i biobränslet omvandlas till värme. Siffran är något lägre för det fuktigare bränslet som bark, flis och andra restprodukter från skogsbruket. Men ugnarna är anpassade för olika sorters bränsle.

När man lägger fuktigt bränsle i en ugn går det först igenom en torkzon, längre in en brännzon och

Solør Bioenergi

- Startade 2003 i det skogtäta distriktet Solør i östligaste Norge, nära gränsen till Värmland.
- Finns idag på 171 orter, i främst Norge och Sverige (även i Polen).
- Driver 90 närvärmeverk och 70 fjärrvärmeverk, de flesta i Sverige.
- Åger 85 mil fjärrvärmerör.
- Levererar fjärrvärme på 71 orter i Sverige.
- Levererar sammanlagt över 2,5 TWh energi.
- Har 5 biobränslefabriker (4 för pellets, 1 för briketter).
- Har 3 anläggningar för energiåtervinning av miljöfarligt träavfall (kreosot, CCA).

Stöter ni på miljökritik mot er verksamhet?

– Ingen direkt konfrontation. Nu finns vi ju i länder där skogsbruk är stort och viktigt, men vi observerar att enstaka miljöer i Europa har ett något annat fokus.

Än så länge växer skogarna i Sverige och Norge i en högre takt än de avverkas. Det betyder att mängden biomassa ökar. Hans Moss ser optimistiskt på Solørs verksamhet för de kommande decennierna.

– Men om man om 20 år säger ”nej, nu måste trä gå till annat”, så har man säkert tills dess hittat andra energikällor. Geotermisk, exempelvis. Det blir det säkert större skala på.

Moss säger sig bli ”skrämd som träman och skogsman” när någon tror att all olja ska ersättas av kol från skogen. Det är inte hållbart eller möjligt och har aldrig varit på tal.

– Det gröna skiftet är bra, men man behöver kunna ha två tankar i huvudet samtidigt. ●

sist en askzon. Andelen aska är mellan 0,5 och 2 procent, högre ju mer förorenat virket är.

Hans Moss beskriver Solørs fjärrvärmeproduktion som ett nollsummespel. Anläggningarna släpper inte ut mer koldioxid än vad som tas upp av det förnybara bränslet. Samtidigt får fossilt bränsle stanna kvar under marken.

– För att vi ska vara trovärdiga när det gäller hållbarhet är det viktigt att så mycket som möjligt av träet blir virke och produkter. Annars skulle vi snabbt bita oss själva i svansen. Men sågverken behöver också bli av med sina restprodukter, säger Moss och fortsätter:

– Vi försöker hålla nere transportererna. Man kan ju inte köpa bränsle i Skåne och köra det upp till Norrland. Därför träffar vi oftast väldigt lokala avtal med lokala aktörer.

Eldar inte sågat virke

Det finns de som inte tror på det där med nollsummespel, som menar att det är dåligt för klimatet att elda biomassa från skog, oavsett vilken del av skogsproduktionen man talar om.

– Det där är en missuppfattning från miljöhåll, säger Hans Moss.

– Och vi är helt tydliga med att sågat virke som kan lagra kol i hundra år inte ska in i våra ugnar.

Värna stabila villkor för bioenergin

För att öka användningen av förnybar energi måste politiken ta sitt ansvar och inte drastiskt förändra villkoren innan de senaste besluten hunnit komma på plats och utvärderats.

EU-kommissionen föreslår att förnybartdirektivet (RED II) redan ska omförhandlas, trots att resultatet av omförhandlingen 2018 fortfarande implementeras. Skogsindustrierna är införstådda med att det behövs lagförändringar för att nå det skärpta målet för ett klimatneutralt samhälle år 2050. Men för att företagen ska kunna bidra krävs långsiktiga spelregler och en vetenskaplig utvärdering av de senaste besluten.

Skogsindustrierna anser att:

- RED III inte får innehålla detaljreglering av vare sig skogsbruk eller råvarumarknader.
- RED III måste överensstämja med EU:s principer för kompetensdelning, proportionalitet och subsidiaritet.
- RED III får inte stå i motsats till EU:s energi- och klimatmål genom att försvåra användningen av hållbar bioenergi och utvecklingen av den cirkulära skogsbaserade bioekonomin.
- Utgångspunkten för hållbarhetskriterier för skoglig biomassa i RED III ska även fortsatt vara riskbaserat (Risk Based Approach).

Vill du veta mer? Kontakta oss på Skogsindustrierna.